

טראמפ פותח דלת להיסטוריה: ישראל חייבת לנצל את ההזדמנות מול איראן

19.06.2025 | גלעד ארדן | written by

ישראל עומדת ברגע היסטורי מכריע. בעיצומו של אחד המבצעים המשמעותיים ביותר בתולדותינו, עלינו להכיר ולהעריך את החשיבות של תמיכתו של הנשיא טראמפ במערכה. שימור וחיזוק התמיכה הזו מחייבים הבנה מפוכחת של השיקולים בווינגטון, של הדינמיקה הפוליטית בארה"ב ושל הגורמים המשפיעים על קבלת ההחלטות שם. בד בבד, ישראל חייבת לזכור תמיד כי היא זו שצריכה להחליט על דרכה באופן עצמאי, מונחית על ידי האינטרסים האסטרטגיים ארוכי הטווח שלה.

פרשנים וגורמים פוליטיים שראו בהחלטתו של טראמפ לא להגיע לישראל במהלך נסיעתו למפרץ במאי כסימן של התרחקות, גילו חוסר הבנה בגישת הנשיא האמריקני. טראמפ אינו מגיע למדינות כדי לקיים ביקורים סמליים, אלא כאשר ישנה הזדמנות להכרזה משמעותית המשרתת את האינטרסים האמריקאים. החלטתו אז לא הייתה מסר לישראל, אלא ביטוי לשיקולי עיתוי טקטיים.

עיקרון זה נותר נכון במערכה הנוכחית: טראמפ תומך בישראל, אך פועל כאשר התנאים מתיישרים בבירור עם האינטרסים החיוניים של ארה"ב.

המוכנות של הנשיא טראמפ לשבור מוסכמות וליצור פרדיגמות חדשות, מהווה עבור ישראל הזדמנות אסטרטגית נדירה. זאת בתנאי שישראל תחליט לפעול בנחישות, לנצל את הרגע וללכת עד הסוף. עד כה ממשל טראמפ סיפק סיוע חשוב ביותר בתחום המודיעין, אספקת הנשק, וההגנה האווירית. מהלכים אלו עומדים בניגוד בולט לגישה של ממשל ביידן. כשכיהנתי כשגריר ישראל באו"ם, זכור לי היטב כיצד נציגת ארה"ב באו"ם מטעם ביידן, לינדה תומאס-גרינפילד, הזהירה אותי מפורשות כי הרחבת הפעולה הצבאית בלבנון עלולה לגרור הפסקה של התמיכה האמריקאית במועצת הביטחון.

עם זאת, עלינו להיות זהירים ואחראים. ישראל חייבת להימנע מהתדמית כאילו היא גוררת את ארה"ב לעוד מלחמה ארוכה ומתישה בסגנון עיראק. עלינו להבהיר כי פירוק האיום הגרעיני האיראני מהווה אינטרס לאומי אמריקאי ראשון במעלה. זו משימה משותפת לארה"ב ולישראל, המשרתת באופן ברור גם את הביטחון האמריקאי, ולכן חשוב להציג זאת באופן חד לציבור ולמנהיגים בארה"ב.

כדי להעריך נכון את הצעדים הבאים של ארה"ב, עלינו לבחון שלושה גורמים מרכזיים: הממשל, הקונגרס, והציבור האמריקאי.

המחלוקת בין שתי המחנות בממשל טראמפ קיבלה ביטוי חד באמצעות שתי הודעות שהתפרסמו ברשתות. מצד אחד, מסרו של שגריר ארה"ב בישראל, מייק האקבי, הדגיש את האחריות ההיסטורית ואף הדתית המוטלת על כתפיו של טראמפ לנטרל אחת ולתמיד את האיום האיראני. מצד שני, סגן הנשיא של ארה"ב, ג'יי די ואנס, פרסם הודעה ברשת X בו ביקש להרגיע את הקולות הבדלניים מתוך תנועת ה-MAGA כי החלטתו של טראמפ תונחה רק על ידי הרצון לקדם אינטרסים אמריקאים ותוך דאגה לשמירת ביטחונם של חיילי ארה"ב.

בסופו של דבר, טראמפ בחר להדהד דווקא את המסר של האקבי. אך הנטייה הגוברת של טראמפ לתמוך במעורבות אקטיבית במערכה אינה נובעת רק מתחושה של ייעוד היסטורי. היא עולה בקנה אחד עם אופיו כאיש עסקים פרגמטי. הצטרפות לפעולה נגד איראן בשלב זה מציעה לארה"ב רווח אסטרטגי גדול, עם סיכון מינימלי, היות וישראל כבר השיגה עליונות אווירית ופגעה משמעותית ביכולות הצבאיות של איראן. מנקודת מבטו של טראמפ, ההשתלבות בפעולה עכשיו היא עסקה טובה ☑ מקסימום תועלת, מינימום עלות.

בקונגרס האמריקאי, התמיכה בישראל בקרב הרפובליקנים איתנה. הקולות היוצאים נגד ישראל בקרב רפובליקניים בקונגרס הם רועשים אך בודדים. אמנם בצד הדמוקרטי ישנו כצפוי פילוג בין האגפים הפרוגרסיביים והמתונים. אך יש לזכור כי חלק מהביקורת מצד דמוקרטים אינה נובעת מהתנגדות עקרונית לפעילות ישראל, אלא מחששות מצעדים חד-צדדיים של טראמפ, תוך כדי התעלמות מקונגרס.

הציבור האמריקני מהווה קהל יעד חשוב, וישראל חייבת לחזק את יכולות ומשאבי מערך ההסברה שלה, אותה היא זנחה עם תקציבים מועטים וגישה חובבנית במשך שנים. על פי סקר שנערך בין 13-16 ליוני, 60% מהציבור האמריקאי מתנגד למעורבות במלחמה בין איראן לישראל, אותה היא תופסת כסכסוך זר לא שלה. רק 16% תומכים במעורבות אמריקאית פעילה. לכן חיוני להסביר כי הפעולה אינה הסתבכות ארוכת טווח, אלא פעולה ממוקדת וברורה נגד איום מובהק לביטחון הלאומי של ארה"ב.

בנוסף לשאלת המעורבות האמריקאית בהפצצת אתרים באיראן, ארה"ב יכולה להגביר את התמיכה באלו באופוזיציה האיראנית המבקשים לבנות עתיד דמוקרטי וטוב יותר למדינתם. אמנם קיימות קבוצות אופוזיציה רבות ומגוונות באיראן ובגולה האיראנית, שלא תמיד ידעו להתאחד בעבר, אך באופן כללי, העם האיראני משכיל, בעל תושייה ומחויב לבניית עתיד משגשג למולדתו. תמיכה טכנולוגית, תקשורתית, מודיעינית ומוסרית אמריקאית באופוזיציה יכולה להיות מכרעת. חשוב להדגיש כי ארה"ב לא תצטרך לעסוק בבניית איראן מחדש כמו בעיראק, כי העם האיראני מסוגל לבנות את האומה בעצמו.

בסופו של דבר, אמריקה תחת טראמפ מציעה פתחים אסטרטגיים יוצאי דופן עבור ישראל. אך רק ישראל יכולה לבחור את גורלה. טראמפ יוצר הזדמנויות היסטוריות; עלינו לתפוס אותן. זה נכון לגבי ניצחון על חמאס בעזה, לגבי עיצוב פרדיגמה חדשה ביהודה ושומרון, כזו שכוללת

החלת ריבונות ישראלית והסרת הרעיון הכושל של מדינה פלסטינית מהשולחן, ולגבי איראן גם כן.

השעה דורשת אומץ ובהירות. ההיסטוריה מתגמלת נועזות. העתיד שלנו, והביטחון של האזור כולו, תלוי בכף המאזניים. הבחירה היא שלנו. עלינו לבחור באסטרטגיה שיובילו לשלום וביטחון ברי קיימא לא דרך היסוס אלא דרך נחישות ועוצמה.

פורסם במוסף מזרח תיכון חדש בגלובס, בתאריך 19.06.2025.